СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XLII. Ч. 257. Джерзи Сіти, Н. Дж., пятниця, 2 листопада, 1934. VOL. XLII. No. 257. Jersey City, N. J., Friday, November 2, 1934. THREE CENTS.

ПРЕЗИДЕНТ ЗА ПІДНЕСЕННЯ ЦІН

ВАШИНГТОН. — Президент Рузвелт іще раз публично заявився за зріст цін на товари як заради на теперішню кризу в торговлі.

Рівночасно, покладаючися на свою надію, що ціни підуть угору, він заявився проти дальшого стинання платень федеральним урядникам, ба навіть заповів, що буде домагатися привернення федеральним урядникам попередної платні, себто піднесення теперішньої на 5%.

Супроти цього, що в деяких кругах висказують побоювання за зріст цін, президент заявив, що на випадок, як ціни будуть іти вгору занадто скоро, уряд почне тоді заходи проти цього.

ДОПОМОГА И ПОЛІТИКА.

ВАШИНГТОН. — Гари Л. Гопкинс, адміністратор уряду допомоги, дав гостру відповідь на закиди републиканського лідера Флечера, що буцім-то федеральний уряд на те дає допомогу стейтам тепер, щоби впливати на голосування виборців при осінніх виборах.

Гопкинс відповідає, що справи голоду проводити не можна. Не можна здержати допомоги тому, що якийсь нерозумний демократ стане з того приводу робити аргументи для демократичної партії.

ЩЕ ОДИН СУД ПРОТИ ЗАКОННОСТИ „НАЙРИ".

БЕРМИНГЕМ (Алабама). — Місцевий федеральний суд відкинув позов федерального уряду проти одного місцевого торговця деревом за нарушення кодексу цього промислу.

Суддя станув на становищі, що закон про відбудову краю („Найру") не годиться з постановами конституції, бо безправно віддає президентови Злучених Держав законодатну й судову владу.

Федеральний прокуратор заявляє, що уряд буде старатися добитись вирішення питання найвищим судом Злучених Держав ще до скликання сесії конгресу.

ПРОТЕСТИ ПРОТИ ПОЛІЦІЙНОЇ БРУТАЛЬНОСТИ СУПРОТИ „ГОЛОДОВОГО МАРШУ".

ОЛБАНІ (Ню Йорк). — Ціла низка громадянських, політичних і робітничих організацій піднесла протести проти брутальности поліції проти „голодового маршу" безробітних.

Протестуючі підносять, що „голодовий марш" не нарушує ніякого закона.

Стейтовий говернор Леман заставлений цими протестами до вияснення та заявляє публично, що він виїхав був на той час зі столиці стейту та що лишив був приказ свому секретареви приняти делєґацію „голодового маршу".

Поведінка поліції викликує велике розяренння по ріжних місцях стейту. В Ню Йорку відбулася проти неї ще одна демонстрація, котру поліція теж розгнала.

РОБІТНИКИ ІНШИХ ТОРГОВЕЛЬНИХ „ЛАНЦЮХІВ" ІДУТЬ ЗА РОБІТНИКАМИ „ЕЙ-ЕНД-ПІ".

НЮ ЙОРК. — Юнія робітників, занятих у так званих ланцюхових підприємствах, себто в купецьких підприємствах, що мають багато крамниць, звернула тепер ближчу увагу на організацію робітників в інших підприємствах.

Наперед юнія взялася до організації робітників великого споживчого підприємства Джеймса Ботлера.

ЗАТОПЛЕННЯ ДВОХ КОРАБЛІВ ЧЕРЕЗ БУРЮ.

КЛЕР СИТІ (Квібек). — У долішнім бігу ріки св. Лаврентія затонув у неділю моторовий корабель „Сан Руа Давід".

Корабель, що був збудований у 1928 році та мав 87 стіп довжини, їздив між Тринити Бей та Наташкваном. У неділю він попав в одну з найгірших бур, бо в ній злучилися проти нього сніговиця, мряка й вітрюга. Морські хвилі розбили корабель і він затонув так, що кораблі, котрі поспішили йому на поміч, не знайшли з нього ні сліду. Тепер зовсім не знати, скільки людей на ньому згинуло. Здається, на ньому було крім капітана та 5 моряків іще 5 або 6 пасажирів.

Між кораблями, що йому поспішили на поміч, був вітрильний корабель типу „скунера". Він теж затонув, а капітан та 4 люда з його залоги виратувалися на збитій ними тратві. Вони бачили, як буря кидала кораблем „Сан Руа Давід", як корком.

САМОГУБСТВО ПІОНІРА ФІЛЬМОВОГО ПРОМИСЛУ.

БРОЛІ (Каліфорнія). — Тут поповнив самогубство, вдушився газом зі свого автомобіля, Дон Бел, котрий був одним з перших піонірів фільмового промислу.

Він стратив увесь свій маєток підчас землетрусу в 1932 році й журба за будучність помішала йому розум. Перед самогубством він пробував убити свою жінку, але її не вбив, а тільки тяжко покалічив.

М. Костишин.

ПРИСУД

Дванацять тіней за столом,
Дванацять вибраних на суд,
Христа розпняття споглядá
На їх фальшивий страшний блуд.

Панує тиша гробова,
Немов за горло давить щось,
Лютує в серцях страшний біль,
Холоне в жилах кров чогось.

Ось чути кроки, хтось іде;
Юрба звернула там свій зір.
Ведуть підсудних вартові,
Ступають кроком „на позір".

Ось приказ: Стій! І знов мовчить.
Годинник тільки бє, тик-так,
Свобідно муха забренить,
Тричі стук несеться на знак.

В киреї чорній встав один,
Глянув на тіни, що при нім,
В триюмфі присуд він підніс,
Слова рознеслись наче грім.

„Бандитна звязь, страшний злочин,
Ідейність була тих засад,
Бунтарства несли між селян
Проти закона наших влад.

„Закон ваш присуд потвердив:
Підсудні підуть на розстріл!"
Ось так з триюмфом закінчив
І присуд знов поклав на стіл.

— — — — — — — — — —

Дванацять тіней за столом!
Ось тим держать державний трон...
Христа розпняття мов твердить,
Що правду судить лиш закон.

БОЛЬШЕВИЦЬКІ МОРЯКИ НЕ ВЕРТАЮТЬСЯ ДО „РАЮ".

По відізді трох большевицьких кораблів з Гдині залишились у місті кілька большевицьких моряків. Коли польська влада хотіла відослати їх на большевицькі кораблі, моряки стали благати, щоб їх залишити в Польщі як політичних утікачів або військових дезертирів і не відсилати їх до СССР до большевицького „раю". А відомо, що комісарам, комуністам і морякам найкраще житеться в СССР.

САМОГУБСТВО ПРОКУРАТОРА.

У Познані вистрілом з револьвера тяжко зранився колишній прокуратор тамошнього окружного суду, Мечислав Дембецький. Його засудив суд на три роки вязниці за присвоєння грошей зі судового депозиту. Тяжко раненого перевезли до шпиталю, де він помер.

АРЕШТУВАЛИ АДВОКАТА ЗА 10 ТИСЯЧ ЗЛОТИХ.

У Радомю арештувала поліція адвоката Казимира Берніцького за присвоєння 10 тисяч злотих. Берніцький заступав у суді Яна Петрися і виграв для нього 10 тисяч відшкодування. Ці гроші адвокат одержав і затримав собі. Адвокатська Рада припинила його в урядуванні.

ПОЛЬСЬКИЙ ЗМАГУН ШТЕКЕР ПЕРЕД СУДОМ.

Перед городським судом у Варшаві почалася сензаційна розправа проти колишнього мистця Польщі й Европи, Теодора Штекера, за намагане вбивство змагуна Мація в Ціріху та Варшаві. Суд переслухає кількох змагунів як свідків. Змагуни Грабовський і Гаркавенко обтяжили в слідстві підсудного Штекера.

ЛЮДСЬКЕ ТІЛО ЗАМІСЦЬ ЕЛЕКТРИЧНОЇ БАТЕРІЇ.

Мадярська преса повідомляє про незвичайний винахід, якого доконав інж. Арпад Шепесі з Будапешту. Згаданий винахідник збудував малу електричну кишеневу лямпу, до освітлення якої достарчатиме електричної енергії людське тіло. За переведеними дослідами, людське тіло виділяє таку сильну електричну струю, що може дуже легко засилювати світлом лямпу. Цікаве, що електричну енергію мають у собі тільки здорові люди, зате хворі не мають її зовсім.

УРЯД ЗА ПОВІТРЯНУ КОМУНІКАЦІЮ МІЖ АМЕРИКОЮ Й ЕВРОПОЮ.

Ріжні федеральні бюра, що мають до діла з летництвом, попирають пляни німецького знавця бальонового летництва Екенера, завести постійну повітряну комунікацію між Америкою й Европою при помочі великих кермових бальонів. Потрібні повітряні кораблі мають будувати в Америці.

ДИКИЙ ПРОЄКТ.

В звязку з дискусією в польській пресі на тему безробіття інтелігенції один варшавський часопис („Дзєньдобри") подав „капітальний" проєкт розвязки проблєми: усунути з посад усіх не-Поляків і створити таким чином вільні місця для безробітних інтелігентів-Поляків. Автор проєкту — безробітний інтелігент. Щоб заспокоїти совість, автор покликується на практику царської Росії в Королівстві Польськім.

Невже це правда? Царський уряд вів у Королівстві Польськім після здавлення повстання 1863. р. божевільну політику безпощадної русифікації. Одначе до такого божевілля, щоб творити собі кадри безробітної польської інтелігенції, не дійшов. Ні. Проблема безробіття польської інтелігенції в Королівстві Польськім не існувала.

САМОГУБСТВО ЧЕРЕЗ ТЕЩУ.

Молода селянка Ніна Рачук у селі Лососин, косовського пов. на Полісці, не мала спокійного життя через сварливу тещу, яка довела її до того, що одного дня нещасна жінка кинулася в річку Рожанку і втопилася.

ПОДАТОК НА БЕЗДІТНІ ЖІНКИ.

Велику сензацію викликала в Юґославії вістка, що мають оподаткувати всіх тих жінок, що можуть мати дітей, але з розмислом не хочуть переймати на себе обовязків матери. Проєкт про згаданий податок виготовив д-р Селіч і в найближчих днях мають його предложити до затвердження юґославському парляментови.

ТРИМАВ ЖІНКУ В КЛІТЦІ.

Цими днями арештувала поліція якогось фармера Я. Фрайта в Офазаляс (Бразилія) під замітом гноблення своєї жінки. Фрайт був маняк і йому завжди здавалося, що його жінка зраджує з сусідами фармерами. Заздрісний чоловік не тільки що побивав її сильно, але морив голодом і держав постійно в клітці.

САМОГУБСТВО СВЯЩЕНИКА.

У Берести над Бугом повісився на гаку священик східньо-славянського обряду, Евзевій Бондаренко. Причини не ствердили.

ПРИМХИ МОДИ.

З англійської преси довідуємося, що англійське жіноцтво приняло моду перефарбовувати своє волосся на сиве. Ще недавно всі з сивиною платили величезні чроші (сотні долярів) за те, щоб сивину винищити з їх голови. Тепер хотять бути сиві. Мода ця вже переходить на континент. Одночасно відмолодження лиця і постаріння голови. Видко, що власники всіх тих підприємств, які живуть з жіночої краси та моди, не сплять.

КАРІЄРА.

Російський емігрант Зубков міг кілька літ тому зібрати цілу скирту часописів, де знаходилося його назвище. Він став шурином кайзера Вільгельма. Після ріжних скандалів, якими закінчилось його подруже, він попробував щастя у чужинній африканській леґії. І там не висидів. Тепер дістав місце кельнера в Марсеї.

ЗНАЙШЛИ МАЙНО АМУНДСЕНА.

Один з англійських банків знайшов при перевірці забуте конто великого полярного мандрівника Роальда Амундсена. Про це конто не знав ніхто нічого від 1928 р. Воно і так менше ніж скромне. Амундсен залишив усього 349 фунтів і мабуть забув про цю вкладку, бо не мав навіть чекової книжечки.

НОВИЙ КАПІТАН З КЕПЕНІК.

Безсмертна штука переодягненого капітана з Кепенік повторилася цими днями на Закарпатті, у Севлюші. Приїхав туди цими днями елеґантно одягнений мужчина, представивсь у маґістраті як поліційний інструктор Оралек і повідомив, що пічне поліційний курс новою методою. Показав навіть посвідки, що в ріжних містах зорганізував такі курси. За це дістава він 100 корон денно. Але цього було йому мало. Коли скінчив щоденний курс, уночі організував вломи. І робив це так зручно, що поліція довго не могла знайти винуватця. Аж нарешті доглупалися, що вломи почалися саме з приїздом Оралека. Коли його арештували, виявилося, що це старий, досвідчений вломник.

ЕПИСКОП ХОМИШИН У СПРАВІ ЧИТАЛЕНЬ І ЛЬОЯЛЬНОСТИ ДО ПОЛЬЩІ

ЛЬВІВ. — В „Новій Зорі", редаґованій д-ром Осипом Назаруком, помістив станиславівський епископ Григорій Хомишин „Відозву про орґанізаційні основи католиків до Всечесного Духовенства Станиславівської Епархії". В тій відозві читаємо між іншим ось що:

„Ми так зжилися з нашими „славнозвісними" традиціями, нашими запліснілими і закостенілими звичаями, глупими пересудами, безосновними підозріннями і посудженнями, ми так затвердли в своїм дивацькім упорі, що поза нашим смітником не бачимо і не можемо бачити вищих справ, ширшого життевого горизонту та ясного світла.

„Крім цього духовенство обовязане звернути сильну і чуйну увагу також на джерела, з котрих нам переважно загрожують небезпеки і підняти завзяту боротьбу. Маю тут на увазі головно всякого рода світські установи, як читальні, народні доми, кооперативи та інші. Всі вони двигнулися переважно жертвами і старанням духовенства. А тепер в переважній части стали пляцівками і домівками організацій, ворожих церкві й вірі, а всякі познаки вказують, що й решта засаде займе подібне вороже становище.

„Організатор, чи який інший демагоґ, що скаже і проголосить у читальні, чи в кооперативі, то це має послух у вірних, а упімнення і проповідь священика в церкві або не має впливу, або священик просто висміяний.

„Тому треба подбати про установи, що стоялиб під впливом і властю церкви. В той спосіб паралізується деструктивна робота і вплив світських ворожих установ. Про це конче треба подбати і то чимскорше, бо вичікування може гірко завести. Вже три на дванадцяту.

„Відчуваючи і маючи на оці руїну, грозячу під кождим оглядом, я постарався о статут Т-ва під назвою „Скала" і статут читальні під тою самою назвою.

„Поручаю духовенству занятися цим товариством й основувати по парохіях дотичні установи, а передовсім читальні.

„Може хто закинути, що в тій парохії не треба читальні, в котрій світська читальня має членів доброї волі й нешкідливих для віри і релігії, то одначе мимо того треба основувати парохіяльну читальню. Чейже світські установи не мають виключного права монополю.

„На діяльности і установах того Т-ва, як також читалень, має спиратися Акція Католицька.

„Членам католицької акції вільно належати до політичної партії, коли та партія складається з католиків і веде політичні справи після засад католицької церкви. У нас є така політична організація під назвою „Українська Народня Обнова" (УНО). Організація та не має в нас популярности, бо у нас взагалі все, що католицьке, не має попиту, а подруге тому, що організація та стоїть на становищі льояльности до тої держави, в котрій знаходимося, бо це диктує простий розум і конечність, але це ще не значить зрезиґнування з культурних домагань свого народу".

Львівський „Новий Час" додає до цього такий короткий коментар:

„Наведені місця „Відозви" еписк. Хомишина говорять самі за себе. З ними нема пощо полемізувати. Ось куди воно"...

АЖ 761,000,000 ЗЛОТИХ НА АРМІЮ!

ВАРШАВА (Польща). — Новий буджет Польщі виносить 2,132,000,000 злотих, з чого 761 міліонів призначено міністерству війни.

ГОТУЮТЬСЯ ДО ВМАРШУ В ДОЛИНУ САРИ.

ПАРИЖ. — Франція готується за згодою Англії вступити з військом в окуповану нею долину Сари, щоб забезпечити плебісцит перед „інвазією гітлерівців".

НІМЕЧЧИНА ТАКА СИЛЬНА ЯК У 1914 РОЦІ.

ПАРИЖ. — Французький генеральний штаб доказує, що Німеччина є тепер військово таксамо сильна як у 1914 році. Каже, що в самій військовій авіації має вона 25,000 осіб витренованої служби. Все те вона зручно прикриває торговельними цілями.

В ЮГОСЛАВІЇ НЕМА ЗМІНИ.

БІЛГОРОД (Югославія). — Уступили два міністри, бо новий кабінет продовжує стару політику ненависти до Хорватів і Словінців і є за диктатуру, а проти демократії.

ГІТЛЕР ПОПУСКАЄ НА РЕЛІГІЙНІМ ПОЛІ.

БЕРЛІН. — Покищо не буде одної державної протестантської церкви, як до цього змагали нацисти. Ті, що стояли опором, виграли й остались далі при владі і своїх правах.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holiday at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
Edited by Editorial Committee.
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.
Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.
За оголошення редакція не відповідає.
За кожду зміну адреси платиться 10 центів.
З Канади належить посилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.
Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союза: BErgen 4-1016.
Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

КОБИ ТІЛЬКИ ТАКИХ ГОЛОВ БІЛЬШЕ!

Українська преса в старім краю взяла собі за обовязок „уразумити" польську пресу і польських провідників щодо розуміння української справи. Так бодай нам видається, коли вчитуємося в полеміки старокраєвої преси з пресою польською, чи з ріжними заявами або писаннями ріжних польських політиків, публіцистів, тощо. А нам здається, що це праця цілком злишня. Краще витрачувати сили і час на уздоровлення, скристалізування та скріплення нашого власного нутра, ніж переливати раз-у-раз з пустого в порожнє і пробувати змінити Польщу чи Поляків, що нам від соток літ не вдавалося.

Консервативний, себто поміркований краківський „Час" помістив голос про польсько-українські справи. Автор статті є тої думки, що Поляки не повинні підтримувати українського „націоналізму", ані не бути за асиміляцію. В Польщі для розвязки українсько-польського спору треба на думку того автора „сербської диктатури", що то могла змонтувати з кількох народів „один югославський нарід". Автор поручає ввести примусову для Українців латинку в школах і для кореспонденції з владою, а зате влада відповідалаб на українські письма, писані латинкою, — по польськи. Автор далі є того переконання, що коли Австрії вдалося колись виплекати в східній Галичині український націоналізм коштом „старорускіх партій", то за деякий час вдасться напевно новочасній Польщі привернути на своїх південно-східних „кресах" назад стан „зперед розділу Польщі, себто панування серед Русинів засади „генте Рутенус — націоне Польонус", а тільки треба поставити собі ціль ясно і змагати до неї вміло, енергійно і послідовно".

„Діло", згадуючи про цю статтю, поучує її автора і польську суспільність, що саме українські „націоналісти" є проти автономії, що не можна порівнувати Югославію з Польщею, бо між Хорватами і Сербами нема ніяких мовних ріжниць, та що навіть Сербія заплатила за свою політику смертю короля Александра. І кінчить свої завваги тим: „Чи не скандалить себе редакція поважного часопису, друкуючи такі капітальні дурниці"?!

Думаємо, що саме нам, Українцям, треба, щоб таких дурниць було чимраз більше та щоби виростали як гриби по дощі, бо вони тільки приспішать те, що повинно й мусить статися, себто новий розвал Польщі. Того природнього процесу розкладу не повинні ми спинювати. У Поляків хай останеться їх спосіб думання. Їх власна історія нічого їх не навчила, тож не пробуймо ще ми їх учити. Вчім тільки себе. І то цеї правди, що неможливо ніяким людським способом і ніякою льогікою фактів проговорити до польського політичного розуму, бо його в Польщі нема.

ПРОВІДНІ ІДЕЇ ОБЄДНАННЯ УКРАЇНСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ В АМЕРИЦІ

(Звіт предсідника Обєднання, Омеляна Ревюка, на річному засіданню головного уряду, дня 27. жовтня 1934 року).

—o—

Починаючи своїм звітом звіт головних урядників Обєднання Українських Організацій в Америці, мушу як предсідник підчеркнути деякі загальні справи організації.

Наша організація проіснувала вже 12 літ. За цей час вона відбула 6 конгресів та 5 річних засідань головного уряду. На кождому конгресі Обєднання обговорювано програми й тактики організації, і на кождім засіданню головного уряду обговорювано їх практичне виконування. Делегата на кождий конгрес могла висилати кожда організація, що тільки забажала собі, бо для вибору делегата треба було тільки практично показати свою волю належати до Обєднання. На конгреси приходили й брали участь делегати ріжних організацій зпоза Америки. На засідання головного уряду часто запрошувано людей, які до організації не належали. Про наради конгресів і засідань подавано звідомлення до газет, котрі готові були їх містити. Словом, наради й постанови конгресів і засідань були відкритою книгою.

ДВАНАЦЯТЬ ЛІТ ПРАЦІ СЕРЕД НАКЛЕПІВ.

Підчеркую це тому, бо отсе за 12 літ таких публичних зборів, публичних дискусій і дебат, а головно публичних резолюцій, ухвал і енунціяцій, у нас все ще є багато людей, багато організацій і газет, котрі чи не знають, чи не хочуть знати, які цілі й яку програму має Обєднання, гейби це була тайна організація, з закритими зборами, з укритою програмою.

Скільки то закидів уже пережило Обєднання! Першим коником, на якому їжджено проти нього, був закид, що Обєднання не признає соборности. Нічого не помагало, що в програмі Обєднання стояло виразно, що нашою ціллю є соборна українська держава. Як цей коник здіздився, всіли на іншого: казали, що Обєднання не признає суспільного питання, не розбирає справи земельної посілости на Україні, отже не хоче рушати теперішніх власників великих земельних посілостей. Коли їм показали виразну ухвалу в тій справі, то вони сказали, що ми стоїмо за викуп землі. Коли й цей коник здіздився, бо люди з одного боку прочитали, що каже про це Обєднання, а з другого боку зрозуміли, що про цю справу остаточний голос буде мати не український імігрант, але самий таки український селянин на українській землі, то наші добрі люди всіли знов на іншого коника. Мовляв, Обєднання не признає революційної боротьби за українську незалежність та не хоче говорити з паном делегатом, що приїхав сюди від революційної організації. На ділі конгрес Обєднання виразно заявляли, що зони розуміють, що волю українському народови прийдеться всетаки добувати дорогою національної революції, а з революційною організацією не говорив, бо її делегат уважав за потрібне говорити тільки з іншою організацією. З часом цей делегат покинув звязки з революційною організацією, а другий делегат, теж з революційної організації, що приїхав сюди з повновластями від інших краєвих організацій, вже не боявся говорити і з Обєднанням, і тоді стали Обєднанню закидати, що воно злучилося з революційною організацією, і то якраз ті, що передтим нам закидали брак таких звязків. На один бік говорили це, а на другий, що Обєднання не признає демократії, а признає гетьманат, монархізм. У старім краю, в органах УНДО зчасом пішли напади на Обєднання за те, що Обєднання не признає старокраєвого проводу, а в Америці йшли наклепи, що Обєднання стоїть за УНДО та попирає угодову політику. Щоб уже дати повніший образ цієї кампанії, бо повного не можна дати, додаю ще ріжні закиди за церковні справи, з боку церков і з боку церковних людей. Одні кажуть, що ми попираємо католицьку церкву, другі, що ми попираємо православну, а безцерковні люди публично заявляють, що ми „за попів", а приватно говорять тим попам, що ми проти всіх попів. Як тільки появиться в Америці чи в світі якийсь напрям, зараз підшивають нам якесь відношення до нього. Був уже в Америці один церковний провідник, що жалував, що ми занадто односторонно відносимося до большевиків, а були люди, які казали, що ми близькі до большевиків. Появився фашизм в Італії, і нас зачинали називати українськими фашистами. Появився націзм у Німеччині, то нам підсували симпатії до нього і називали гітлерівцями, а інші осуджували, що ми тих симпатій не маємо. Говорили одні, що ми мілітаристи, а інші, що ми не розуміємо ваги мілітарного виховання. Одні, що ми за Жидів, інші, що ми антисеміти. Чи треба кому ще щось більше?

ПРОГРАМА СОБОРНОСТИ.

Як справа на ділі мається, кождий може переглянути наші ухвали й переконатися наочно, що ми самі про свої думки говорили й як Обєднання їх переводило в життя. Обєднання заявляло, що воно зміряє як до остаточної цілі до соборної української держави. Своє змагання до української держави Обєднання доказувало словами й ділами, себто роботою, яка піддержує всяку активну діяльність, котру тільки український народ проводив, а котра, посередно чи безпосередно, до цієї остаточної цілі зміряє.

Обєднання стояло за соборну українську державу, і ці заяви піддержувало ділами, коли виступало проти кождого окупанта українських земель. Кождий окупант української землі був у нас ворогом. Ми однаково ворогували з польонофілами, які дивилися на Варшаву, і з русофілами, які дивилися на Москву. І не хвалили ми Чехів, ні Румунів, щоби Чехи чи Румуни нас хвалили.

ЯКИЙ ПОРЯДОК МАЄ БУТИ НА УКРАЇНІ.

Ми не хотіли й ще нині не хочемо з Америки вирішувати питання, який має бути політичний чи суспільний устрій майбутньої української держави. Ми вважали, що так звана питсбурська угода між Чехами і представниками наших братів зза Карпат доказує вповні всю небезпеку таких умов іміграції за долю братів у краю. Іміграція може й повинна помагати рідному краєви стати самостійним, а не іміграція не повинна узурпувати собі права рішати про долю краю та про суспільний порядок. Коли ми домагаємося самостійности для українського народа, в імя засад самовизначення народів, ми мусимо лишити нашим братам право рішити про політичний і суспільний порядок у краю.

Та признаючи себе складовою частиною цього народа, ми всетаки висказуємо свою опінію, який порядок на наш досвід був би найкращий. Ми жиємо в краю з широко розвиненим політичним життям, котрий є немовби лябораторією політики. Ми маємо тут свобідну пресу, котра дозволяє слідити краще за ріжними політичними процесами, що відбуваються в інших краях, ніж можуть люди тих країв. Ми самі можемо брати тут активну участь у політиці та практично набирати досвіду політичного. І ми вже маємо певний політичний досвід, котрим ми хочемо послужити українському народови.

Одначе ми рівночасно виразно заявляємо, що щодо способів боротьби за українську самостійність та щодо будучого ладу в майбутній самостійній українській державі ми висказуємо тільки свою опінію. Ми не диктуємо краєви, що так має бути, як ми хочемо, а не інакше. Ми не кажемо, що боротьба за самостійність має йти тільки по нашій думці, що тільки таку боротьбу ми думаємо піддержувати, а всяку іншу ми будемо поборювати, або бойкотувати, або саботувати. Ми не ставимо виконування нашої думки в умови нашої помочі для України. Ми не кажемо, що ми будемо помагати краєви тільки тоді, як він згодиться на нашу думку. Ми будемо помагати теж визвольним змаганням, хочби край на нашу опінію не звертав уваги, дивився на неї як на опінію людей, безпосередно не заінтересованих, хочби він пішов по думці противній від нашої. Що це не голословна заява, Обєднання доказало фактом, коли дало невеличку, але всетаки дало, допомогу по своїм силам одній краєвій політичній партії на заграничну пропаганду, якраз у часах, коли органи, близькі до цієї партії, нападали на круги, звязані з Обєднанням.

Ми не кажемо теж, що ми будемо піддержувати самостійну українську державу лише тоді, як вона буде така, як ми хочемо. Ми виразно заявляємо, що навіть якби повстала українська держава по іншому пляні, як ми собі уявляємо, то й тоді ми не можемо відмовитися від праці для України. І тоді ми вважаємо за потрібне працювати для України, навіть для такої, якої ми не хочемо. Нам здається, що одним з нещасть України була якраз вузка партійність деяких українських партій, що деякі з них воліли свою партію, любили свої партійні переконання більше, як Україну, і тому ми заздалегідь голосимо, що свої партійні погляди кождий має шанувати, але не сміє їх ставити понад Україну. Не Україна існує для партій, а партія існує для України.

(Кінець буде).

Осип Логин.

ЛИСТОПАДОВЕ СВЯТО.

Велике свято на Вкраїні
У першу днину листопада,
Бо по століттях мук і злиднів
Запанувала наша влада.

Надземська радість обійміла
Всі українські щирі душі,
Коли у Львові стало видно
Прапор наш гордий на ратуші.

Мов сон чарівний, все пропало.
Ми знов попали в чужі пута.
Однак ця хвиля в нас на віки
Лишиться завжди незабута!

Цей день нас має всіх злучити,
Влити надію в перемогу,
Хай буде гаслом в слушну хвилю,
Як дзвін ударить на тривогу.

А слушна хвиля ось надходить,
Бо ворог тратить вже контролю.
Ми присягаєм всі прилюдно:
На смерть підемо за ту волю!

Ми вже терпіли понад міру,
Дальше рабами жить не хочем:
Або поляжем в смертнім бою,
Або хай нам виберуть очи.

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ.

М. З., Ню Йорк, Н. Й. — Кандидати зложили заяву, що не мали нічого спільного з редагуванням цеї книжки. Про ту справу говориться основно в звіті Обєднання про нашу участь у виборах. Звіт буде друкований у „Свободі".

Його жінка.

— Жінки вмовляють у себе, що все розуміють!

— Гм, моя жінка бодай признає, що одної речи ніяк не може зрозуміти.

— Так? Щож такого?

— Що вийшла за мене!

Р. Петрин.

МАЮ ДВІ.

(Оповідання).

19)

Вже було темно, худоба вже хоч була пустилася до хати. Лиш цапок лишився і плигав коло Сидора. Сидір і Настка пустилися стежкою, щоби вийти на громадську дорогу. Сидір обійняв рукою її стан, вона не противилася. В голові Сидора роїлися ріжні думки:

— Хоч та Настка жартує собі з мене, хоч робить мені збитки, то вона хіба таки любить мене троха. Вона чейже могла би через ріку пройти. І до моста могла була в пору зайти. Мабуть я їй миліший, як міст і зимна вода в ріці... Коли вона вже рішилася ніч ночувати по сім боці, коли вона вже в моїх руках, то я хіба був би дурний вести її на нічліг до моєї господині. Всі пабубки висміяли би мене, як би я випустив її з моїх рук... І вона сміялась би з мене!... Може би скористати з того, що вчора Федь Забарин пішов до міста на цілі три дні? В його гнізді на клені дуже вигідний нічліг. Треба її заманити туди яким підступом.

— Ти не боялась би пройти на той бік по дошці? — спитав Сидір.

— По дошці не боялась би, хоч темно. Так що з того, коли дошку чорт взяв.

— Ти знаєш, яку довгий Федько має хату?

— Я чула, що на дереві.

— Ту дошку, що нині забрала вода, Федько приніс був з тої своєї хати. Він має там ще пару дощок. Нині нема його дома, бо пішов на пару днів до міста. Як хочеш, то я одну дошку возьму і занесу на ріку... Підемо по дошку?

— Ходім! — відповіла. — Волю таки зараз до хати, бо до твоєї газдині соромно мені йти у сій порі. Пішов би поговір.

Держачи дівчину за руку, Сидір ввів її в ліс. Коли вже підходив до клена Заберина, стало ним трусити. Трусила ним непевність, що буде далі, як покажеться, що у Федька нема ніяких дошок. Трусила ним надія і жах, перед непевним кінцем і можливими прикрими наслідками цілої тої пригоди.

— Погано! — Сидір крикнув, коли вже стали під деревом Заберина. — Дошок нема. Вони все стояли тут оперті об дерево. Мабуть комусь продав... Щож ти тепер з собою зробиш? Де я тебе переночую, Настуню?

Сидір схилився і поцілував дівчину в уста.

— До Журчанихи так пізно не хочу, — відповіла. — Проведи мене, до моста. І до самої хати заведи!

— А як потому Журчан спитає мене, де я був цілу ніч? — спитав Сидір.

— А як Мандира мене спитає, де я була цілу ніч? — відповіла дівчина. — Гадаю, що для парубка відповісти на таке питання не так прикро буде, як для дівчини.

— Я тобі щось скажу, серце, — парубок промовив, гладячи дівчину по голові. — Сяк чи так, ти своєму господареви мусиш сказати, що ти була на нашім боці і що тобі ріка загородила дорогу назад, бо взяла кладку. Мандира зрозуміє, що в ночи одній дівчині годі було пускатися до моста лісом. Скажеш йому, що ти переночувала у Журчанихи. Користай з того, що Федька нема дома, і переночуй в його гнізді. Там дуже вигідно. Я вже спав там нераз.

— В лісі?! — аж крикнула. — В лісі я сама, саміська! Та я з жаху до рана ока не зажмурила би.

— Як ти боїшся, то я посиджу під деревом, аж минеться година духів. Пізніше вже нічого боятися, бо духи, як мине їх пора, людей вже не нападають.

— Ти сидів би такий довгий час на варті? Гіркий був би тобі той час.

— Гіркий? Я тобі кажу, що буде мені солодко... Дуже солодко... Зажди тут хвилинку. Я полізу до гнізда подивитися, чи леговище в порядку. Як ні, то постелю, щоби тобі було вигідно.

Коли Сидір всунувся в подовгасте гніздо Заберина, троха не зякляв на голос. Гніздо не було порожне. На соломі, накритий коцом, лежав хтось.

— Чи то Федько вже вернувся з міста, чи може хтось з лісових робітників скористав з того, що господаря нема дома? — розважав Сидір.

Лежачий тихо, та важко сопів. Зпід коца висунув руку, вхопив за руку Сидора, кріпко стис її і спитав:

— Ти чого привів її сюди? Щоби дівчину скривдити?!

По голосі Сидір пізнав, що то сам Заберин. Хотів його думки відвернути від дівчини, тож спитав:

— Ти так скоро зорудував своє, що вже вернувся з міста?

— Я так скоро вернувся, бо зміркував, що мені приходить кінець, — відповів Заберин. — Я хотів умерти в моїй власній хаті. Саме тепер вмираю.

— Не плети дурниць! Ти може зїв що недобре, може простудився. Пройде. Я піду в село і приведу кого до тебе.

— Не поможе. Мушу вмерти сам, без людської помочі. Я все, з усім, сам давав собі раду. І тепер, і по смерти помічники мені непотрібні. Похорон у пароха вже замовлений і парох вже дістав се, що йому за похорон буде належатися. І гробар вже викопав для мене яму. Завтра столяр принесе домовину. Все те я мусів сам зорудувати, бо я не знав, що ти відвідаєш вмираючого.

Сидорові волосся наїжилося, коли слухав се. Хотів свою руку вихопити з руки Федька, та вмираючий кріпко держав.

— Я лежав тут і дивувався, що ще не вмираю, — тягнув Заберин далі.. — Аж ось тепер бачу, що то не без важної причини моє життя продовжилося пару минут. Се хіба на те, щоби ти не скривдив дівчини. Хібаж я не чув і не розумів того, що ти їй казав, брешучи про якісь дошки, яких у мене не було?... А-а-а! В боці страшно болить!

— Я таки побіжу і приведу кого з пявками.

— Не поможе! — сказав недужий, ще сильніше стискаючи руку Сидора. — Добре, що ти прийшов, бо мені не стало часу зробити завіщання. Один корінь сего клена вистає з землі, і він надрубаний. Як під сим коренем при самім пни випорпаєш яму, то попадеш на глиняний глечик з пару срібняками. Се, моя праця, яку я ввесь вік крайцарями відкладав на чорну годину. Не багато того є, та всеж колись може для когось бути помічю. Я тебе знаю. Знаю, що не злакомиш. Сховай те срібло. Колись, як попадеш на дуже бідну чи бідного сироту з дуже поганим лицем, то передай від мене...

Сидір затрусився, бо почув мекання свого цапка і пригадав собі, що під деревом лишив був дівчину. Знов хотів свою руку вивмити з його руки. Федько почув се і сказав:

— Ще хвилиночку лишися. Помолися за мене. Скажи Отче наш; як вмієш.

(Далі буде).

І ЗНОВУ ВСТАНЕ!

—o—

Я вірю, вірю: час настане,
Зіллються землі України
І край наш рідний знову встане,
Неначе з мертвих із руїни.
Від гір Кавказу аж по Сян,
З одною думкою й метою,
Народ розоре рідний лан
Своєю щирою рукою.
Усі страждання проминуть,
Минуться муки і печалі,
І стане він на волі путь,
Мов меч, що викутий зо сталі.
Тоді народам світа всім
У їх короні, як перлина,
Засяє сяєвом ясним
Соборна, вольна Україна.

П. Т.

СВОБОДА

—o—

Свобода тим дорожча буде,
Чим довше в неволі будемо;
По тяжких зусиллях прийде
Свобода і вільні підемо
До сонця, до волі з неволі.

Свобода всього — як вільні орли,
Що в небі голубому в хмарах
Буяють. І деж їм кордони, тюрми?!
Свобода безмежна, як в чарах,
Під сонцем роздолля — золотая
[волія!

Дм. Захарчук.

НА БІЖУЧІ ТЕМИ.

КЛОПІТЛИВА НОВИНКА.

У Ню Йорку виникнув в однім великім домі страйк комірників. Жалуються вони на такі кривди: на несправну службу на елевейторах (ліфтах), на брак центральної радіової інсталяції, трудноші зі спалюванням сміття та на те, що заряд дому не встановив директора забав для дітей.

Московські большевицькі газети залюбки доносять про страйки в Америці. Але що вони зможуть написати про цей страйк? Якби подати, за що йде страйк, то в Москві це викличе враження, що це біжуча большевицька брехня. Хіба що додадуть до того брехню, що це страйкують американські міліонери.

МОЖЕ Й ЛЮДЯМ ЩОСЬ КАПНЕ.

У Центральнім Парку в Ню Йорку виставлено новий звіринець. Незадовго до нього стягнуть ріжних звірів, котрих досі розміщувано по ріжних малих звіринцях у 5 дільницях міста.

Каже заряд, що він має надію, що годуватиме звірят добре.

Чи має таку надію уряд краю за людей?

ЧОМУ НЕ ТАК?

„Нюйорська стейтова федерація жіночих клюбів'' збирається предложити на своїй конвенції резолюцію за те, щоб конгрес ухвалив закон про реєстрацію всіх чужинців.

Каже уряд цієї організації, що останніми часами в Америці відкрито серед чужинців, себто ненатуралізованих мешканців, багато злочинців. Найкращим засобом запобігти злочинам, на думку організації, взяти відтиски пальців усіх чужинців.

Того самого дня, коли газети доносили про цю кампанію проти злочинців, газети донесли, що в Ню Йорку арештували 11 злочинців, котрі всі належать до клюбу „Комишен енд Стик-ап Клоб". З огляду на це чи не почати би кампанію за поборлення відтисків з пальців усіх членів клюбів?

СОЮЗНИК НІМЕЧЧИНИ?

Німеччина постановила переімінити своє посольство у Варшаві на амбасаду.

Амбасада, це представництво одної держави в іншій як посольство, але вищого ступня. Держава, котра переміняє посольство на амбасаду, показує дипльоматичну вагу держави, в котрій на місце посольства буде амбасада. Отже націстична Німеччина хоче підчеркнути вагу Польщі. Переднацистична Німеччина цієї ваги не признавала.

Французький політик-публіцист, що пише під іменем Пертинакса, каже з цього приводу в газеті „Ехо Парижа":

„Від нині ми можемо вважати Польщу практично за союзника Німеччини".

У цей спосіб валиться поволі велика будова французької гегемонії в Европі.

ВІТЧИНИ НЕМА, АЛЕ Її ЗРАДА Є.

У большевицькій Росії заведено ще один злочин: зрада вітчини („родіни").

Досі большевики хвалилися, що в них, як у пролетарів, вітчини нема. Боротися за вітчину було аристократичною, буржуазною, націоналістичною, чи якою іншою контрреволюційною справою.

Чи так зле з Росією, що аж треба кару смерти накладати на тих, що можуть її зрадити?

PRESS REPORTS ON UKRAINE AND UKRAINIANS.

WASHINGTON IS ASKED TO AID UKRAINE RELIEFE.

Organization Here Urges Appeal to Soviet to Permit Work in Alleged Famine Areas.

A resolution urging an appeal to the United States Government to use its good offices to prevail upon Soviet Russia to permit continuation of the relief efforts of American citizens in Soviet regions suffering from famine was made public yesterday by the United Ukrainian Organizations of the United States.

The resolution was adopted at Jersey City yesterday by the Supreme Assembly of this organization, it was announced by Dr. Luke Myshuha, the secretary.

Referring to a report in The New York Times of Oct. 25, in which the Soviet Government was described as barring famine relief on the ground that it had "no foundation in actual need and is merely a form of anti-Soviet propaganda," the preamble of the resolution said:

"The Swiss Foreign Minister, M. Motta, in his speech before the League of Nations Assembly, stated that according to the judgment of experts, the present Russian famine is not a passing but to all appearances a lasting condition."

Many American citizens had received letters from their families in the Soviet Ukraine asking for help because of the famine, the preamble declared further. It cited the statements of other persons and bodies that relief work was needed.

Such a statement was attributed to the International and Interconfessional Relief Committee for the Starving District of the Soviet Union, of which Cardinal Innitzer, Archbishop of Vienna, is the chairman.

The chief rabbi of France, the chief rabbi of Paris and a group of Jews living in Western Europe had published an appeal for famine victims, it was stated.

(The New York Times, Tuesday, October 30, 1934).

U. S. ASKED TO AID HUNGRY IN UKRAINE.

A resolution calling upon the United States to assist citizens of Ukrainian descent in giving relief to famine-stricken regions in Soviet Ukraine was adopted yesterday by the Supreme officers of the United Ukrainian organizations of the United States, meeting in Jersey City.

(New York American, Tuesray, October 30, 1934).

Одинока користь.

— Я передтим не знала навіть, що є стільки людей на світі, які не вміють співати!

— І як ти дізналася про це?

— Ми справили собі радіо.

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ.

Дня 9. жовтня помер **Іван Денис,** член бр. св. Василія, від. 168 У. Н. Союза. Покійний походив зі села Путятинці, повіт Рогатин, Західня Україна. Родився 5. жовтня 1886 р. До Америки прибув в 1912 р. і зараз вступив до У. Н. Союза та за ввесь час займав завжди в товаристві переднові місце й займав уряд касіра. Як громадсько-церковний секретар був теж відомий зі своєї совісної праці.

Покійний Денис був дуже енергійною людиною. Майже не було аматорської вистави, в якій не був би він суфлером. Бував на всіх пробах аматорів і ніколи не жалував труду на таку справу. Був завжди активним громадянином.

Пишучи це, приходить мені на думку 1914 рік, коли прийшла перша реформа У. Н. Союза. Було тоді велике непорозуміння в організації, розлам. Та Покійний стояв непохитно при організації й переконував інших, щоби її не покидали. А як прийшла та остання реформа, він теж віднісся до неї з розвагою. Був це справдішній Союзовець, що з душі любив свою організацію. І тому вписав свої діти до У. Н. Союза: сина Йосифа й доньку Марію. Він подбав за життя, щоби притягнути дітей своїх до нашої організації, бо розумів вартість У. Н. Союза. Приїхав з краю зпід селянської стріхи, а тут виробився на першорядного механіка. На кождім полі був завжди на першім місці. Тому не диво, що на його похорон прибула така маса людей, своїх і чужих. Братство св. Василія втратило в нім одного з найліпших своїх членів і гірко жалує за цею втратою.

Спи, наш Дорогий Товаришу, і хай земля буде Тобі пером!

Н. Пащин, секр. 168 від. У. Н. Союза.

Дня 30. жовтня помер **Онуфрій Сусла,** член тов. Запорозька Січ, від. 206 У. Н. Союза. Оставив жінку і 4 дітей. Покійний походив зі села Борки Малі, повіт Скалат, Західня Україна. Був щирим Українцем. Похорон відбудеться дня 3. листопада з дому жалоби, в годині 8.30 рано. В. Й. П.

Михайло Яцишин, секр. 206 від. У. Н. Союза.

Професор (до кухарки): — Ганю, курка зле спечена нині! За кару спечете ще раз десять курей!

P. Stasiuk

124 - 1st Avenue
між 7-ою й 8-ою вул.
Білий дім у бльоку

New York City
ФІЛІЯ:
628 — 5th AVENUE,
(між 17-тою і 18-тою вулицею)
Білий дім у бльоку.
BROOKLYN, N. Y.

КОВБАСА
(ВУДЖЕНА СІКАНА)
25 ц. фунт

ТЕНДЕРЛОЙН
ВУДЖЕНИЙ
23 ц. фунт

КОВБАСА
СВІЖА (НЕ ВУДЖЕНА)
22 ц. фунт

ВУДЖЕНІ ШИНКИ
(ЗАДНІ)
20 ц. фунт

СВІЖІ ШИНКИ
(ЗАДНІ)
18 ц. фунт

ВУДЖЕНКА
З РЕБЕРКАМИ
ЦІЛИЙ СТРИП
18 ц. фунт

ЛОЙН ОФ ПОРК
В ЦІЛІМ КАВАЛКУ
16 ц. фунт

ВУДЖЕНІ ШИНКИ
(ПЕРЕДНІ БЕЗ КОСТИ)
17 ц. фунт

СВІЖЕ САЛО
11 ц. фунт

КВАШЕНА КАПУСТА
4 ц. фунт

ВЕПРОВІ НІЖКИ
(ЗАДНІ)
4 ц. фунт

СТІННІ КАЛЕНДАРІ

Найбільший вибір дуже гарно виконаних календарів на 1935-тий рік ПРОДАЄМО ПО ОДНОМУ І ГУРТОМ

Для шторникія і рівного бизнесу продаємо по 8 ц. і висше вже з їх фірмою на календарях.
ВАМ ОПЛАТИТЬСЯ ПЕРЕКОНАТИСЯ.
Каталог всіх календарів і більше інформацій висилаємо зовсім **ДАРОМ**. — Пишіть:
UKRAINIAN BAZAAR,
2248 Grayling Ave.,
DETROIT, MICH.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ ЧАСОПИС „СВОБОДА".

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ

NEW YORK, N. Y.
Suport Stephan J. Jarema.
By J. M. U.

At the second official rally held by Mr. Stephan Jarema's East Side Party, a few new speakers added their moral support for Mr. Jarema's campaign. It is not my purpose at this time to give a detailed account of the thoughts expressed by the speakers present. It will suffice to say that the meeting was very ably conducted by Mr. William F. Wagner, and the speakers in order were Mr. Michael Piznak, prominent Ukrainian attorney; Mr. Charles Stein, Attorney from Brooklyn; Mrs. Mary Breen, an educator who addressed her remarks chiefly to the women; Mr. Michael Terleski, Mr. Jarema's campaign manager; Mr. Stephan J. Jarema, the popular choice of the East Side Party; and Dr. Vladimir T. Kupchinsky, pastor of the Ukrainian Evengelical Church. Dr. Kupchinsky's remarks were interspersed with interesting fables which gave to those present a new type of campaign speech.

Instead of reporting that which happened at the rally, I would like at this time to note a few personal observations in connection with Mr. Jarema's campaign.

In a campaign with its attendant rallies, it is necessary to imblue the voters with a so-called mob spirit. In order to draw an overwhelming crowd as an audiance, it is necessary to have a small crowd to start with. We as Ukrainians, supporting a Ukrainian candidate, should form that nuclear crowd so as to induce the other nationalities to come down and listen to what is being said about our candidate and his platform.

Another bit of mob psychology that is being worked against us should be entirely disregarded by our voters. Mr. Piznak has warned the people on several occasions, and it would not be amiss for me to repeat that warning. Opposition canvassers are trying to dissuade our people from voting for Mr. Jarema by saying that Mr. Jarema has no chance whatsoever of being elected. They say therefore that the people should support the regular machine candidates. Anyone aquainted with the trend in the 8th A. D., knows that Mr. Jarema has about the best chance of the six candidates running for the office of Assemblyman. This depends of course upon our Slavonic people supporting Mr. Jarema 100%. Mr. Jarema has been assured of a strong vote from other than Slavonic voters and with a solid Slavonic vote, there is no doubt but that Mr. Jarema will be elected.

The East Side Party is backed by financiers, therefore it cannot employ the usual political methods of expenditure to secure votes. It is not in a position to buy votes, and if it were, Mr. Jarema would not tolerate it. That I know. On the other hand, because it was created to elect a man who will truly represent the people, it has every reason to believe that it will get the support of the people, money or no money. Everyone can help. Attend the rallies. Spread the word, for that is the best kind of advertising. Word of mouth advertising. Last but not least, Do Not Fail To Vote On November 6th.

Mr. Jarema will wind up his campaing on Monday evening, November 5th with a gigantic parade and demonstration, and a rally at Arlington Hall. After the rally, the voters will dance to music furnished by the East Side Party. Let us all support the campaign by attending the rallies, and voting for St. J. Jarema.

— Як я приїхав до Ню Йорку, був я такий бідний, що не мав за що навіть купити собі папіроски!
— Ах, то мусіло бути страшне!
— Зовсім ні — я не курю!

ВЕЛИКА ЗАБАВА! В ДЖЕРЗИ СІТІ! ВЕЛИКА ЗАБАВА!
НЕЗАЛЕЖНИЙ ДЕМОКРАТИЧНИЙ КЛЮБ ПЕРШОЇ ВОРДИ, Інк., влаштовує
ВЕЛИКИЙ ДОМАШНІЙ ВЕЧІР
в честь шановних гостей **A. HARRY MOORE** і **WILLIAM L. DILL**
В ПЯТНИЦЮ ВЕЧІР, 2. ЛИСТОПАДА (NOVEMBER) 1934
в ГАЛИ ST. PETER'S на YORK і VAN VORST STREETS, JERSEY CITY.
Перед забавою буде **ВЕЛИКИЙ ПОХІД** улицями 1-шої Ворди, який вирушить в годині 7-мій від КЛЮБУ з під ч. 155 GRAND STREET. 257
Запрошується всіх, як женщин так і мужчин взяти чисельну участь як у Домашнім Вечорі так і у поході. Програма забави дуже велика. Також будуть і танці.
Прошу всіх прибути у пятницю вечір.
З поважанням **Вилліям Дж. МекГоверн**, голова.

УВАГА! НЮ ЙОРК І ОКОЛИЦЯ! УВАГА!
КОМІТЕТ ЗБАРАЖЧАН В НЮ ЙОРКУ, Н. Й.
:——: влаштовує :——:
БАЛЬ
В СУБОТУ, ДНЯ 3-ГО ЛИСТОПАДА (NOVEMBER) 1934 РОКУ
В УКРАЇНСЬКІМ РОБІТНИЧІМ ДОМІ,
(MANHATTAN LYCEUM)
66-68 EAST 4th STREET, NEW YORK, N. Y.
Початок в годині 6-тій вечір. —— Вступ 40 центів.
Ввесь дохід з балю призначений на викінчення будови Українського Народного Дому в Збаражи. 257
За добру забаву, як все, ручить — **Комітет.**

УВАГА! НЮАРК, Н. ДЖ., І ОКОЛИЦЯ! УВАГА!
ЧОРНОМОРСЬКА СІЧ, 3-та СОТНЯ В НЮАРКУ
:——: улаштовує :——:
БАЛЬ НА ДОПОМОГУ БІДНИМ
(CHARITY BALL)
В СУБОТУ, ДНЯ 3-ГО ЛИСТОПАДА (NOVEMBER) 1934 РОКУ
В СІЧОВІЙ САЛІ,
229 SPRINGFIELD AVENUE, NEWARK, N. J.
Початок в годині 7-мій вечір. —— Вступ 35 центів.
Орхестра Пилипа Чуя.
Просимо всіх Січових членів і всіх Українців в Нюарку і околиці взяти участь в тій забаві. Дохід призначений для бідних. 257 Комітет.

ПОЗІР! BOUND BROOK, N. J. І ОКОЛИЦЯ! ПОЗІР!
БРАТСТВО СВ. О. НИКОЛАЯ, ВІД. 344 У. Н. СОЮЗА
:——: улаштовує :——:
ПЕРШИЙ ОСІННІЙ БАЛЬ
В СУБОТУ, ДНЯ 3-ГО ЛИСТОПАДА (NOVEMBER) 1934 РОКУ
В ГАЛИ COLUMBIA AUDITORIUM, 222 TALMAGGE AVE., BOUND BROOK.
Початок від 7-мої год. вечір до пізної ночі.
Вступ 35 центів. Музика першорядна
Чистий дохід призначений на будову У. Н. Дому в Бавнд Брук, Н. Дж.
Запрошується всіх Українок і Українців з Бавнд Брук, Ню Бронсвік, Менвил, Раритан, Линколн, Дунелен і Плейнфілд. За добру забаву ручить — Комітет. 257

УВАГА! ЕЛІЗАБЕТ, Н. ДЖ., І ОКОЛИЦЯ! УВАГА!
ЗАХОДОМ ТОВАРИСТВА ДОЧОК УКРАЇНИ
:——: відбудеться :——:
МАСКОВИЙ БАЛЬ
(MASQUERADE BALL)
В НЕДІЛЮ, ДНЯ 4-ГО ЛИСТОПАДА (NOVEMBER) 1934 РОКУ
В УКРАЇНСЬКІМ НАРОДНІМ ДОМІ,
214-216 FULTON STREET, ELIZABETH, N. J.
Початок в годині 6-тій вечір. —— Вступ 35 центів.
Будуть роздані нагороди. 257

FALL DANCE
sponsored by
YOUNG UKRAINIAN DEMOCRATIC CLUB
to be held at
WEBSTER MANOR
125 EAST 11th STREET, NEW YORK CITY.
SATURDAY EVE., NOVEMBER 2, 1934
Continuous Dancing From 9 P. M.
TWO ORCHESTRAS. 257 SUBSCRIPTION 50 cts.

УВАГА! МЕНВІЛ, Р. АЙ., І ОКОЛИЦЯ! УВАГА!
ЗАХОДОМ СПІВАЦЬКОГО ТОВ. ПРИ УКРАЇНСЬКІЙ ПРАВОСЛ. ЦЕРКВІ СВ. СТЕФАНА В МЕНВІЛ
влаштовується представлення
БЕЗБОЖНИК
І ВОКАЛЬНО-МУЗИЧНИЙ КОНЦЕРТ
В НЕДІЛЮ, ДНЯ 4-ГО ЛИСТОПАДА (NOVEMBER) 1934 РОКУ
В УКРАЇНСЬКІМ НАРОДНІМ ДОМІ.
Представлення пічнеться точно в годині 5:30 вечір.
Проситься всіх місцевих і позамісцевих громадян прибути на представлення, а не пожалуєте. — Комітет. 257

ДЕШЕВО! — НАДЗВИЧАЙНО ДЕШЕВО!
КОМБІНАЦІЯ
РАДІО З ФОНОГРАФОМ
і 25 нових рекордів за $49.50.
Спеціяльно знижена ціна на РАДІЯ PHILCO і R.C.A.
Спеціяльно знижена ціна на РАДІЯ PHILCO R.C.A.
Продаємо за готівку або на сплати. 255-8
SURMA BOOK & MUSIC CO.,
103 AVENUE A, (Bet. 6th & 7th Sts.), NEW YORK, N. Y.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

СТІННІ КАЛЕНДАРІ.
Найновіші стінні календарі на рік 1935 вже можна замовляти в нас. Один 25 цнт. 25 Календарів за $3.75 (мішані). 100 Ст. Календарів з друком для бизнесу $14.00. 254-9
SURMA,
103 Avenue A, New York, N. Y.

НА ПРОДАЖ
БУЧЕРНЯ І ГРОСЕРНЯ разом з 4-фамілійним домом і гарадж на 2 авта. Ніч на розі. Добра дільниця. Нема супернигнга. Голоситися до: 255
SVOBODA,
83 Grand St., Jersey City, N. J. або телефонувати **Bayonne 3-3868.**

ФАРМА 150 АКРІВ близько SOMMERVILLE і MANVILLE N. J. Фарма засіяна і зі стаком. Продається за половину ціни. Дам моргідж, або винентую, коли рентівник закупить ввесь стак. 256-8
Властитель **JOSEPH BIELANSKI, MANVILLE, N. J.**

ВУГЛЯ! ВУГЛЯ!
УКРАЇНСЬКИЙ СКЛАД
В МІСТІ НЮ ЙОРКУ І ОКОЛИЦІ.
Доставляю вугля в Мангатен, Бронкс і Бруклин по найтаньших цінах. Прошу домовласників звертатися „Свій до свого!" Адреса: 257-8
PLAZA COAL CORP.
Foot of 76th Street & East River, NEW YORK, N. Y.
Telephone: Butterfield 8-7005.
Торговець **І. В. Березницький.**

ІТАЛІЙСЬКІ ГАРМОНІЇ ВСЯКОГО РОДА.
Ask for FREE Catalog
ручно роблені і з найлішого матеріялу. Купуйте впрост з нашої фабрики і заощадіть половину на ціні. Гарантуємо за вдоволення. Уживані музичні інструменти беремо в заміну. Лекції на гармонії ДАРЕМНО. Пишіть по каталог.
ITALIAN ACCORDION CO.,
1014 Blue Island Av.
Dept. 18. Chicago, Ill.

УВАГА! — УКРАЇНЦІ!
Кому потрібно вугля, то я доставлю його Вам впрост з майнів своїми троками.
FRANKLIN і REDASH вугль дістанете у мене таньше, як у чужого, і добру вагу.
WISZUK COAL CO.,
226 McKIBBIN STREET,
BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVergreen 8-10194
Микола Віщук, властитель.

Д-р МИХАЙЛО ЯНКОВИЧ
УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР-ХІРУРГ.
Урядові години:
Від 1—3 пополудні і від 6—8 вечір в неділі після умови.
637 SO. 12th ST., NEWARK, N. J
Tel. Bigelow 3-1657.

Д-Р ЮРІЙ АНДРЕЙКО
УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР, ХІРУРГ і АКУШЕР
321 E. 18th STREET,
NEW YORK, N. Y.
Tel. GRAMERCY 5-2410.
Урядові години: рано від 10 до 12, вечір від 6 до 8, а в неділі рано від 10 до 12.

БОЛІ НІГ
Розширення жил, опухнення ніг, запалення жил, усякі недомагання ніг, як і гостець (РЕВМАТИЗМ)
можна цілком вилікувати найновішими ЕВРОПЕЙСЬКИМИ методами. Лікування без операцій. Оглядання безплатне. — Говоримо по українськи. — Приймаємо щоденно від 2 до 6 пополудні; в неділю і в четвер від 2 до 8 пополудні.
DR. BEHLA
ЕВРОПЕЙСЬКИЙ СПЕЦІЯЛІСТ
28 West 89th St., New York City

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА.
Д-Р ПЕТРО РОМАНІВ
УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР-ХІРУРГ
810 East Allegheny Ave.,
PHILADELPHIA, PA.
Phone: REGENT 6363

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
ЗАНИМАЄСЬ ПОХОРОНАМИ в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ.
129 E. 7th STREET,
NEW YORK CITY
Tel. Orchard 4-2568

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ ЧАСОПИС „СВОБОДА".

ДО ВСІХ УКРАЇНЦІВ У ПЕНСИЛВЕНІЇ
ДОСВІД ПРОТИ ЕКСПЕРИМЕНТІВ

Найближчі вибори, що відбудуться в листопаді, будуть одні з найважніших в історії нашого стейту.

У цих виборах вирішиться, чи в наступних 4 роках Пенсилвенія шукатиме економічного й політичного видужання під керівництвом слуг вивчених і досвідчених у правлінню, чи може наш стейт буде під управою нових слуг, що підпадають під вплив нових і недосвідчених теорій.

Знаючи, що горожани жадають вивченого й розумного правління, Републиканська Партія іменувала таких кандидатів, що можуть сповнити це жадання горожан.

Усі вони є Пенсилвенійці, що мають довгі рекорди в публичній управі. Всі є патріоти, що дбають про добробут нашої батьківщини і нашого стейту. Всі бажають кождому горожанинови гаразду і щастя.

DAVID A. REED
на сенатора Злучених Держав
WILLIAM A. SCHNADER
на губернатора
HARRY B. SCOTT
на заступника губернатора
M. HARVEY TAYLOR
на секретаря внутрішних справ
FRANK M. TREXLER
на суддю Вищого Суду
УКРАЇНСЬКИЙ ВИБОРЧИЙ КОМІТЕТ,
610 MAPLE AVENUE, JOHNSTOWN, PA.

Paid for by the Ukrainian Election Committee.

УВАГА! НЮ ЙОРК І ОКОЛИЦЯ! УВАГА!
ЗАХОДОМ ТОВ. „МОГИЛЬНИЦЯ" В НЮ ЙОРКУ, Н. Й.
:——: улаштовується :——:
ВЕЛИКИЙ БАЛЬ
В СУБОТУ, ДНЯ 3-ГО ЛИСТОПАДА (NOVEMBER) 1934 РОКУ
В УКРАЇНСЬКІМ НАРОДНІМ ДОМІ
217-219 East 6th Street, New York, N. Y.
Початок в годині 7-мій вечір.
Вступ лише 40 центів. 257-8 Музика п. Зазулевича.

ПОДЯКИ.

Я, нижче підписаний член 147 від. У. Н. Союза, складаю сердечну подяку головним урядникам нашої організації за уділення мені допомоги з фонду запомогового в сумі $50, котрі мені стали великою помічю у моїм тяжким положенню і слабости. Бажаю У. Н. Союзови якнайкращих успіхів. Також дякую місцевим урядникам за їх труд.

Стефан Дацик,
Фулертон, Па.

Я, нижче підписаний член 239 від. У. Н. Союза, складаю сердечну подяку головним урядникам нашої організації за уділення мені допомоги з фонду запомогового в сумі $50, котрі стали мені великою помічю у моїм тяжким положенню. Бажаю У. Н. Союзови якнайкращих успіхів. Також дякую місцевим урядникам за їх труд.

Теодор Кірвавич.

ОСІНЬ

Задумане небо,
Заплакані дні,
І сонця проміння,
Мов хорі — сумні,
І хмар ріжнобарвних
Пливе караван,
Здовж річки серпанком
Розлився туман.
Квітки вже звяли,
Пожовкла трава,
А вітер останні
Листки обрива.
Давно відлетіли
Пташки у вирій,
Їх співи затихли
В природі сумній.
А часом так тихо,
Що ця тишина
Неначе шепоче:
„Я осінь сумна".

П. Т.

Два авта зударилися на скруті вулиці. На другий день оба шофери пробудилися в шпиталі. Шофер першого авта приглядається шоферови другого авта та каже задумано:

— Зараз... зараз... Ви мені виглядаєте такі знайомі... Чи я вже вас десь не бачив?

— То виключене! Колиб ви мене бачили, то ми тут не лежали би!

ДЛЯ ХОРИХ ЛЮДЕЙ
ЗІЛЛЯ МІЛЕРТОН
є найліпшим средством в хоробах жолудка, кишок, нирок. Очищує кров, протиділає в болях голови, ревматизму і в биттю серця. Також є знаменитим средством в ріжних жіночих недугах.

Спеціяльна оферта читачам „Свободи".
Два місяці, від 17. серпня до 20. жовтня, даємо три однодолярові коробки Мілертон за два доляри, з застереженням, що ті два доляри пришлеться враз із замовленням. Лише два місяці, тож не відкладайте.
На бажання посилаємо проби безплатно. 192-
Пишіть на адресу:
J. S. MILLER, INC.,
62 BEACON ST., NEWARK, N.J

PAIN-EXPELLER
НА НЕВРАЛЬГІЧНІ БОЛІ жадайте славного в світі ЯКОРОВОГО ПЕЙН-ЕКСПЕЛЛЕРА
Пейн-Експеллер завжди усуває болі
KILLS PAIN